

Αρχαιολογικό Μουσείο Αιγίου

N. ΑΧΑΪΑΣ

Μιχαλακοπούλου και Αγίου Ανδρέου 3, 251 00 Αίγιο

☎ +30 2691021517 📠 +30 2691061313 ✉ stepka@culture.gr

Στεγάζεται στο κτήριο της παλαιάς Δημοτικής Αγοράς του Αιγίου, έργο του 1890, το οποίο αποδίδεται στο Γερμανό αρχιτέκτονα Ερνέστο Τσίλλερ. Το κτήριο, που διαθέτει μεγάλο κεντρικό αίθριο, το οποίο πλαισίωσαν τα καταστήματα της αγοράς, παραχωρήθηκε από το Δήμο Αιγίου στο Υπουργείο Πολιτισμού για να στεγάσει το Αρχαιολογικό Μουσείο της πόλης.

Η έκθεση αναπτύσσεται με χρονολογική διάταξη. Περιλαμβάνει ευρήματα από την πόλη του Αιγίου και τις άλλες αρχαίες πόλεις της Αιγιάλειας (Αίγειρα, Κερύνεια, Ρύπες κ.ά.), τα οποία χρονολογούνται από τη νεολιθική εποχή ως και τους ύστερους ελληνιστικούς χρόνους (6800-30 π.Χ.). Ανάμεσα σε πολλά αξιόλογα εκθέματα οι επισκέπτες έχουν την ευκαιρία να θαυμάσουν και το υπερφυσικού μεγέθους άγαλμα του Δία ή νέου άνδρα με αιγίδα («Αιγίοχος»), του 1ου αιώνα μ.Χ., το οποίο βρέθηκε τυχαία κατά τη διάρκεια εκσκαφικών εργασιών στη σύγχρονη πόλη.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Ν. ΗΛΕΙΑΣ

Αρχαιολογικό Μουσείο Ολυμπίας

270 65 Αρχαία Ολυμπία

☎ +30 2624022529, 2624029119 📠 +30 2624022529 ✉ zepka@culture.gr

Το Αρχαιολογικό Μουσείο της Ολυμπίας κτίστηκε την περίοδο 1966-1975, σε σχέδια του αρχιτέκτονα Πάτροκλου Καραντινού. Με αφορμή τη διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας το 2004, οι υποδομές του Μουσείου εκσυγχρονίστηκαν και τον Μάρτιο του 2004 εγκαινιάστηκε η νέα μόνιμη έκθεση, η οποία ακολούθησε, σε γενικές γραμμές, τη φιλοσοφία και τις αρχές της παλαιάς, αξιοποιώντας με πιο σύγχρονο τρόπο το πλήθος των ευρημάτων από τις παλιές αλλά και τις νεότερες ανασκαφές, για την παρουσίαση της μακραίωνης ιστορίας του χώρου της Άλτης, ενός από τους πιο ιερούς τόπους της αρχαιότητας και κοιτίδας των Ολυμπιακών Αγώνων.

Τα εκθέματα καλύπτουν χρονολογικά τη μακρά περίοδο ζωής και χρήσης του ιερού, από την πρώιμη εποχή του Χαλκού έως την ύστερη αρχαιότητα (περ. 2700 π.Χ.-6ος/7ος αι. μ.Χ.). Στις δώδεκα αίθουσες του εκθεσιακού χώρου προβάλλονται λαμπρά έργα της αρχαιότητας: ο γλυπτός διάκοσμος και οι μετόπες από το ναό του Διός, το άγαλμα της Νίκης, λαμπρό δείγμα της κλασικής εποχής (430-390 π.Χ.), έργο του γλύπτη Παιωνίου από τη Μένδη της Χαλκιδικής, ο Ερμής (330 π.Χ.) του Πραξιτέλη, του σημαντικότερου εκπροσώπου της γλυπτικής τέχνης στα τέλη του 4ου αιώνα π.Χ., κ.ά.

Μοναδική στον κόσμο χαρακτηρίζεται η εντυπωσιακή συλλογή χάλκινων αντικειμένων των γεωμετρικών (9ος-8ος αι. π.Χ.) και αρχαϊκών χρόνων (7ος-6ος αι. π.Χ.), που αποτελούσαν αναθήματα στο ιερό του Διός: ανθρωπόμορφα και ζωόμορφα ειδώλια, λέβητες και τρίποδες, μυθολογικά τέρατα-σειρήνες, κράνη, περίτεχνοι θώρακες και άλλα όπλα. Η συλλογή της μεγάλης πηλοπλαστικής, με εξέχον έκθεμα το σύμπλεγμα Δία και Γανυμήδη (5ος αι. π.Χ.), έχει τη δική της ξεχωριστή θέση μέσα στην έκθεση.

Στον Φειδία, το μεγάλο γλύπτη, χαλκοπλάστη και ζωγράφο (εργάστηκε την περίοδο 460-430 π.Χ.), και στο εργαστήριό του, στο οποίο κατασκευάστηκε το χρυσελεφάντινο άγαλμα του Διός (435 π.Χ.), είναι αφιερωμένη μια από τις αίθουσες της έκθεσης, στην οποία, εκτός από το εποπτικό υλικό, εκτίθενται και πρωτότυπα αντικείμενα που βρέθηκαν στο εργαστήριο (μήτρες, εργαλεία, κεραμική).

Πλούσιο εποπτικό υλικό και προπλάσματα σημαντικών μνημείων του ιερού πλαισιώνουν τα πρωτότυπα εκθέματα του Μουσείου, παρέχοντας στον επισκέπτη σημαντικές πληροφορίες τόσο για την ιστορική εξέλιξη του ιερού, όσο και για την πορεία της αρχαίας ελληνικής τέχνης.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Ν. ΗΛΕΙΑΣ

Μουσείο της Ιστορίας των Ολυμπιακών Αγώνων της αρχαιότητας, Ολυμπία

270 65 Αρχαία Ολυμπία

☎ +30 2624022529, 2624029119 📠 +30 2624022529 ✉ zepka@culture.gr

Το Μουσείο στεγάζεται στο κτήριο όπου λειτουργούσε ως το 1975 το Παλιό Αρχαιολογικό Μουσείο Ολυμπίας, το οποίο ανεγέρθηκε με δωρεά του εθνικού ευεργέτη Ανδρέα Συγγρού το 1885. Πρόκειται για ένα νεοκλασικό οικοδόμημα σε σχέδια των Γερμανών αρχιτεκτόνων Φρήντριχ Άντλερ και Βίλχελμ Ντέρπφελντ. Μετά την ανέγερση του νέου Αρχαιολογικού Μουσείου, λειτούργησε ως αποθηκευτικός χώρος. Το 2004, με αφορμή τους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας, αφού επισκευάστηκε, άνοιξε τις πύλες του στο κοινό με μια έκθεση αφιερωμένη στην Ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων.

Μέσα από τις 14 θεματικές ενότητες και τα 463 αντικείμενα της έκθεσης, τα οποία προέρχονται από την Ολυμπία και από άλλα μουσεία της ελληνικής επικράτειας, παρουσιάζεται η ιστορία των αθλητικών αγωνισμάτων και των αγώνων από τη 2η χιλιετία π.Χ. ως και τον 5ο αιώνα μ.Χ. και επιχειρείται η όσο το δυνατό πληρέστερη πληροφόρηση του επισκέπτη για τη διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων στην αρχαιότητα.

Σημαντικότερα εκθέματα του Μουσείου είναι τα χρυσά δακτυλίδια-σφραγίδες με τις πρώτες απεικονίσεις αγωνισμάτων από τη μινωική (2800-1100 π.Χ.) και τη μυκηναϊκή εποχή (1600-1100 π.Χ.), τα χάλκινα και πήλινα γεωμετρικά ειδώλια πολεμιστών και αρμάτων που προέρχονται από την Ολυμπία και αποτελούν τις πρώτες παραστάσεις των ιστορικών χρόνων που παραπέμπουν σε αρματοδρομίες, καθώς και διάφορα αντικείμενα που χρησιμοποιούσαν οι αθλητές (δίσκοι, αλτήρες, αρύβαλλοι κ.ά.). Εξίσου σημαντικές θεωρούνται οι ενεπίγραφες βάσεις από αγάλματα αθλητών που κοσμούσαν κατά την αρχαιότητα την Άλπη –το κατάφυτο από αγριελιές, λεύκες, δρυς, πεύκα και πλατάνια ιερό της Ολυμπίας–, τα χάλκινα ειδώλια αθλητών, τα αγγεία με παραστάσεις αθλητών, καθώς και οι λίθινες και χάλκινες επιγραφές, που αποτελούν ανεξάντλητη πηγή πληροφοριών.

Στο κατώτερο επίπεδο του Μουσείου, αυτόνομη ενότητα αποτελεί η ψηφιακή έκθεση με πολυμεσικές εφαρμογές προηγμένης τεχνολογίας, η οποία παρουσιάζει τη φυσιογνωμία, τις ιδέες, αλλά και τα ιστορικά, κοινωνικά και γεωπολιτικά χαρακτηριστικά που τεκμηριώνουν και αναδεικνύουν τη μοναδικότητα του χώρου της Ολυμπίας.

Στεγάζεται στο Παλαιό Εφορείο Ολυμπίας, κτίσμα των αρχών του 20ού αιώνα, που αποτελούσε την κατοικία του Εφόρου Αρχαιοτήτων. Λειτουργήσε αρχικά ως βοηθητικός χώρος του Παλαιού Μουσείου και μετά το 1990 χρησιμοποιήθηκε ως αποθηκευτικός χώρος της αρμόδιας Εφορείας. Η μετατροπή του σε εκθεσιακό χώρο αποφασίστηκε το 2003, προκειμένου να παρουσιαστεί στο κοινό η ιστορία των ανασκαφών της Ολυμπίας.

Πρόκειται για έναν ενιαίο εκθεσιακό χώρο, όπου, μέσω του εποπτικού και φωτογραφικού υλικού, οι επισκέπτες έχουν την ευκαιρία να ενημερωθούν για μια από τις μεγαλύτερες συστηματικές ανασκαφές στην Ελλάδα. Η έκθεση είναι διαρθρωμένη με χρονολογική σειρά κατά θεματικές ενότητες, ξεκινώντας από τις πρώτες προσπάθειες αναζήτησης και ταύτισης του ιερού. Ακολουθεί η πρώτη μικρή ανασκαφική έρευνα, το 1829, από τη Γαλλική Αποστολή του Μοριά στο ναό του Διός· στη συνέχεια παρουσιάζεται το μεγάλο ανασκαφικό έργο που ξεκίνησε από το Γερμανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο το 1875 και συνεχίζεται μέχρι σήμερα.

Αρχαιολογικό Μουσείο αρχαίας Ήλιδας

273 00 Γαστούν

☎ +30 2622041501, 2622041503 📠 +30 2622041501 ✉ zepka@culture.gr

Το Μουσείο της αρχαίας Ήλιδας ολοκληρώθηκε και λειτουργήσει το 2004. Στεγάζεται σε νεόδμητο κτήριο, απόλυτα εναρμονισμένο με το φυσικό περιβάλλον, έργο του αρχιτέκτονα Αναστασίου Μπίρη.

Στην έκθεση του Μουσείου ξετυλίγεται η ιστορία της αρχαίας πόλης της Ήλιδας, η οποία ήταν υπεύθυνη για τη διοργάνωση των πανελλήνιων αγώνων στην Ολυμπία. Τα εκθέματα, που χρονολογούνται από την παλαιολιθική εποχή ως και τα χρόνια της ρωμαϊοκρατίας, προέρχονται κυρίως από ανασκαφές στην περιοχή της αρχαίας πόλης και σε μικρότερους οικισμούς γύρω από αυτήν. Στις τέσσερις αίθουσες του Μουσείου οι επισκέπτες έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν, μέσα από τα εκθέματα, διάφορες πτυχές του δημόσιου και ιδιωτικού βίου, όπως και τα ταφικά έθιμα και τις λατρευτικές συνήθειες των κατοίκων. Σημαντικές επίσης θεωρούνται οι σχετικές με την προετοιμασία των αθλητικών αγώνων και τη διοίκηση της πόλης ενότητες. Τέλος, αντικείμενα εισαγωγής δίνουν στοιχεία για τις επαφές και τις εμπορικές σχέσεις της Ήλιδας με άλλες πόλεις, όπως η Αθήνα και η Κόρινθος. Στην εσωτερική περίστυλη αυλή εκτίθενται γλυπτά, καθώς και ψηφιδωτό δάπεδο με τους άθλους του Ηρακλή, συμπαραστάτη των αθλητών και ιδρυτή των Ολυμπιακών Αγώνων, σύμφωνα με τη μυθολογία.

Χλεμούτσι (Château Clermont), Μουσείο Κάστρου Κυλλήνης

Αρχαιολογικός χώρος Κάστρου Χλεμούτσι, 270 50 Κάστρο Ηλείας
☎ +30 2623095920 📠 +30 2623095033 ✉ deba.eleia@culture.gr

Το κάστρο Χλουμούτσι ή Χλεμούτσι / Clermont βρίσκεται στο χωριό Κάστρο Κυλλήνης και είναι κτισμένο στο ψηλότερο σημείο της περιοχής, στην κορυφή του λόφου Χελωνάτα. Ιδρύθηκε το 1220-1223 από τον Γοδεφρείδο Α' Βιλλεαρδουίνο, Φράγκο ηγεμόνα του Πριγκιπάτου της Αχαΐας. Το ισχυρό αυτό φρούριο προστάτευε την Ανδραβίδα, πρωτεύουσα του Πριγκιπάτου, καθώς και το σημαντικό λιμάνι της Γλαρέντζας, ενώ ταυτόχρονα ήταν και το σύμβολο κυριαρχίας του ηγεμόνα. Το 1427 το κάστρο περιήλθε στον Κωνσταντίνο Παλαιολόγο, Βυζαντινό δεσπότη του Μυστρά, ο οποίος το χρησιμοποίησε ως στρατιωτικό και διοικητικό του κέντρο. Το 1460 κατελήφθη από τους Οθωμανούς και το 1687 από τους Ενετούς, στην κυριαρχία των οποίων παρέμεινε ως το 1715, οπότε και ξαναπέρασε στα χέρια των Οθωμανών ως την Επανάσταση του 1821.

Το κάστρο πλαισιώνουν δύο περίβολοι, ο εξωτερικός και ο εσωτερικός. Οι χώροι του εσωτερικού περιβόλου αξιοποιούνται για τις ανάγκες της έκθεσης, προσδίδοντάς του το χαρακτήρα του ανοικτού θεματικού μουσείου.

Η μόνιμη έκθεση, με τίτλο «Η εποχή των Ιπποτών-Οι Σταυροφόροι στον Μοριά», αποσκοπεί στην εύληπτη και συνοπτική παρουσίαση της εποχής των Σταυροφόρων στην Ελλάδα (1205-1430), δίνοντας παράλληλα ερεθίσματα για μια βαθύτερη προσέγγιση της περιόδου. Το εκθεσιακό υλικό προέρχεται σχεδόν αποκλειστικά από ανασκαφές σε μεσαιωνικές θέσεις κυρίως του νομού Ηλείας και δευτερευόντως των λοιπών περιοχών που υπάγονταν στο Πριγκιπάτο της Αχαΐας (Πάτρα, Κόρινθος, Μεσσηνία).

Οι θεματικές ενότητες, υποστηριζόμενες από φωτογραφίες, σχέδια, αναπαραστάσεις και επεξηγηματικά κείμενα, δίνουν πληροφορίες για το ίδιο το κάστρο, για τους Σταυροφόρους και τους ιππότες στην Ελλάδα, για τη ζωή των κατοίκων του Πριγκιπάτου, καθώς και για τους ιππότες και τη φραγκοκρατία στον ελλαδικό χώρο (13ος-16ος αι.).

Αρχαιολογικό Μουσείο Κορίνθου

N. ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

200 07 Αρχαία Κόρινθος

☎ +30 2741031207 📠 +30 2741031480 📧 lzepka@culture.gr

Βρίσκεται στη νοτιοδυτική πλευρά του αρχαιολογικού χώρου της αρχαίας Κορίνθου, είναι το μεγαλύτερο αρχαιολογικό μουσείο του νομού Κορινθίας και αποτελεί χώρο γνωριμίας του κοινού με μια από τις σημαντικότερες ελληνικές πόλεις της αρχαιότητας, από την οποία σήμερα διασώζονται η αγορά και πλήθος δημόσιων κτηρίων. Κτίστηκε το 1932, σε σχέδια του Γ. Στιούαρτ Τόμσον, από την Αμερικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών, η οποία διενεργεί συστηματικές ανασκαφές στο χώρο και στην ευρύτερη περιοχή. Το αρχικό ισόγειο κτίσμα επεκτάθηκε το 1950, ενώ υφίσταται συνεχώς βελτιωτικές επεμβάσεις της κτηριακής του υποδομής, προκειμένου να ανταποκριθεί στις σύγχρονες ανάγκες.

Το Μουσείο φιλοξενεί ευρήματα που καλύπτουν τη μακραίωνη ιστορία της πόλης, από τους προϊστορικούς ως τους βυζαντινούς χρόνους. Στη μικρή αίθουσα αριστερά της εισόδου (Προϊστορική), οι επισκέπτες μπορούν να δουν την επανεκτεθειμένη πλέον συλλογή της προϊστορικής κεραμικής του Μουσείου, με ευρήματα από διάφορες θέσεις της ευρύτερης περιοχής. Στην πρώτη αίθουσα (Κλασική) εκτίθενται αγγεία, ειδώλια, κοσμήματα, αναθηματικά γλυπτά και μικροαντικείμενα που χρονολογούνται από τους γεωμετρικούς ως τους ελληνιστικούς χρόνους. Στη δεύτερη και πιο εντυπωσιακή αίθουσα του Μουσείου (Ρωμαϊκή), παρουσιάζονται ψηφιδωτά, γλυπτά, τοιχογραφίες και άλλα αντικείμενα από τους ρωμαϊκούς χρόνους, δεύτερη περίοδο ακμής της πόλης. Εκτίθενται επίσης σταυροί, είδη καλλωπισμού, εφυσωμένα αγγεία με εγχάρακτες παραστάσεις που χρονολογούνται από το 10ο ως το 14ο αιώνα, καθώς και άλλα αντικείμενα που σχετίζονται με τη βυζαντινή ιστορία της πόλης. Τέλος, στην ίδια αίθουσα, εκτίθενται από το 2001 και τα επαναπαρισθέντα 268 αρχαία αντικείμενα, που είχαν κλαπεί από το Μουσείο το 1990.

Στο δυτικό άκρο της βόρειας πτέρυγας του Μουσείου βρίσκεται η «Αίθουσα του Ασκληπιείου», όπου παρουσιάζεται η πρόσφατα επανεκτεθειμένη συλλογή ευρημάτων από το μνημείο αυτό, ένα από τα σημαντικότερα της αρχαίας Ελλάδας, κυρίως λόγω του μεγάλου αριθμού των πήλινων αφιερωμάτων (ιάματα) που αναπαριστούν ανθρώπινα μέλη σε φυσικές διαστάσεις και καλύπτουν περίοδο ενός αιώνα (τέλη 5ου-τέλη 4ου αι. π.Χ.).

Το Μουσείο, ενταγμένο αρμονικά στον αρχαιολογικό χώρο του ιερού του Νέμειου Διός, οικοδομήθηκε το 1977 για να στεγάσει τα ευρήματα των ανασκαφών που διενεργεί από το 1974 η Αμερικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών, κυρίως στο χώρο του ιερού. Το κτήριο, που ανεγέρθηκε με την οικονομική υποστήριξη του Rudolph A. Peterson, τέως προέδρου της Τράπεζας της Αμερικής, δωρήθηκε στο ελληνικό κράτος το 1984, οπότε και εγκαινιάστηκε.

Τα εκθέματα του Μουσείου, που χρονολογούνται από τους πρωτοελλαδικούς ως τους παλαιοχριστιανικούς χρόνους (3η χιλιετία π.Χ.–6ος αι. μ.Χ.), είναι καταμελημένα κυρίως στους δύο βασικούς εκθεσιακούς χώρους του Μουσείου. Στη μεγάλη κεντρική αίθουσα παρουσιάζονται ευρήματα από τις ανασκαφές της Σχολής στο ιερό του Διός και στο Στάδιο της Νεμέας (4ος αι. π.Χ.), καθώς και από τον παλαιοχριστιανικό οικισμό της αρχαίας πόλης, που περιλάμβανε και βασιλική του πρώιμου 5ου αιώνα μ.Χ. Ξεχωρίζουν τα αρχιτεκτονικά μέλη μνημείων του ιερού και άλλων θέσεων της ευρύτερης περιοχής, αντικείμενα που σχετίζονται με τα Νέμεα, τοπικούς αθλητικούς αγώνες της αρχαιότητας, καθώς και τα νομίσματα που έφερναν μαζί τους οι επισκέπτες της πόλης. Στη δεύτερη, μικρότερη, αίθουσα του Μουσείου εκτίθενται αγγεία, εργαλεία, όπλα και άλλα ανασκαφικά ευρήματα των προϊστορικών χρόνων από την κοιλάδα της Νεμέας (θέσεις Τσουνγκιζα, Αγία Ειρήνη και Πετρί), ενώ σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο παρουσιάζονται τα εντυπωσιακά χρυσά κοσμήματα και άλλα αντικείμενα του 15ου αιώνα π.Χ. από το νεκροταφείο στη θέση Αηδόνια, γνωστά σήμερα λόγω του επαναπατρισμού τους από το εξωτερικό το 1999. Τέλος, στον αύλειο χώρο του Μουσείου, εκτίθενται επιγραφές από τη Νεμέα, τον Φλειούντα και το Πετρί, καθώς και αρχιτεκτονικά μέλη κυρίως από το ναό.

Αρχαιολογικό Μουσείο Σικυώνας

Αρχαία Σικυώνα, 202 00 Βασιλικό

☎ +30 2742028900 📠 +30 2742028900 ✉ lzepka@culture.gr

Στη θέση Βασιλικό, τέσσερα μόλις χιλιόμετρα από το Κιάτο Κορινθίας, απλώνεται ο αρχαιολογικός χώρος της Σικυώνας, σημαντικής ελληνιστικής πόλης, όπου διασώζεται ένα από τα μεγαλύτερα θέατρα της ελληνικής αρχαιότητας. Σε ένα αρχαίο μνημείο-λουτρικό συγκρότημα υστερορωμαϊκών χρόνων του χώρου αυτού, που ανασκάφηκε από την Αρχαιολογική Εταιρεία και αναστηλώθηκε από τον Αναστάσιο Ορλάνδο (1935-39), στεγάζεται το Μουσείο της αρχαίας Σικυώνας. Στις τρεις αίθουσές του, που αναδιοργανώθηκαν την περίοδο 2000-2006, παρουσιάζονται ανασκαφικά ευρήματα κυρίως από την αγορά της αρχαίας Σικυώνας αλλά και από το Ψυλόκαστρο και την ευρύτερη περιοχή της Σικυωνίας, τα οποία «αφηγούνται» την ιστορία της πόλης και παρουσιάζουν διάφορες πτυχές της δημόσιας και ιδιωτικής ζωής των αρχαίων Σικυωνίων.

Από τα ποικίλα εκθέματα του Μουσείου, που χρονολογούνται από τη μυκηναϊκή εποχή ως τους παλαιοχριστιανικούς χρόνους, τα σημαντικότερα σχετίζονται με τη Σικυώνα των ελληνιστικών και ρωμαϊκών χρόνων (4ος αι. π.Χ.-4ος αι. μ.Χ.). Σε αυτά συγκαταλέγονται αρχιτεκτονικά μέλη από το αρχαίο θέατρο, το γυμνάσιο, την παλαίστρα και το ναό του 6ου αιώνα π.Χ., που ήταν πιθανόν αφιερωμένος στον Απόλλωνα και ο οποίος ανακατασκευάστηκε στα ελληνιστικά χρόνια. Ο επισκέπτης αξίζει ακόμη να δει τη μαρμάρινη κεφαλή του Απόλλωνα, η τεχνοτροπία της οποίας θυμίζει γλυπτά του Πραξιτέλη, καθώς και τα ψηφιδωτά δάπεδα με παραστάσεις Αιθίοπα, γρύπα, αλόγου κ.ά., που αποκολλήθηκαν από ρωμαϊκές οικίες της Σικυώνας.

Το Μουσείο, που βρίσκεται μέσα στο χώρο του ιερού του Ισθμίου Ποσειδώνα, το οποίο κατά την αρχαιότητα διοργάνωνε τους τρίτους σε σπουδαιότητα αγώνες, μετά από εκείνους της Ολυμπίας και των Δελφών, χτίστηκε τη δεκαετία του 1970 σε σχέδια του αρχιτέκτονα Παύλου Μυλωνά. Πρόσφατα ανακαινίστηκε, αποκτώντας σύγχρονες υποδομές, ώστε να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του κοινού.

Τα εκθέματα του Μουσείου –στην πλειονότητά τους αγγεία, ειδώλια, γλυπτά, αρχιτεκτονικά μέλη, αναθηματικές στήλες, χάλκινα αντικείμενα, τμήματα από ξύλινα έπιπλα με τις ελεφαντοστέινες επενδύσεις τους, νομίσματα και άλλα– εντάσσονται σε ευδιάκριτες θεματικές ενότητες και κλιμακώνονται από τα μέσα του 7ου αιώνα π.Χ., εποχή ίδρυσης του ναού, ως και τον 4ο αιώνα μ.Χ. Προέρχονται από παλαιότερες ανασκαφές της Αμερικανικής Σχολής Κλασικών Σπουδών στο ιερό του Ποσειδώνα, στο παρακείμενο ιερό του Παλαίμονα, στο στάδιο, στον ελληνιστικό οικισμό της Ράχης και στο αρχαίο λιμάνι των Κεγχρεών, σημαντικό σταθμό διαμετακομιστικού εμπορίου κατά τον 4ο αιώνα μ.Χ.

Στο Μουσείο εκτίθενται, επίσης, ευρήματα πρόσφατων ανασκαφών στο ιερό του Ποσειδώνα, στα ρωμαϊκά λουτρά (βορείως του ναού), στο βυζαντινό φρούριο, στα νεκροταφεία της Ισθμίας και στο Ιουστινιάνειο ή Εξαμίλιο Τείχος, ένα από τα μεγαλύτερα οχυρωματικά έργα για την προστασία και άμυνα της Πελοποννήσου. Ξεχωριστή θέση μεταξύ των εκθεμάτων κατέχουν τα υαλοθετήματα (opus sectile) από το ναό της Ίσιδας στο λιμάνι των Κεγχρεών, που συντηρήθηκαν πρόσφατα και εκτίθενται σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο, στο υπόγειο του κτηρίου.

Αρχαιολογικό Μουσείο Σπάρτης

Ν. ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Κωνσταντίνου Παλαιολόγου 133, 231 00 Σπάρτη

☎ +30 2731023315 📠 +30 2731021516 ✉ eepka@culture.gr

Κτίστηκε το 1874 στο κέντρο της πόλης, σε σχέδια του Δανού αρχιτέκτονα Θεόφιλου Χάνσεν και έχει κηρυχθεί ιστορικό διατηρητέο μνημείο. Το νεοκλασικό αυτό κτίσμα αποτελεί το παλαιότερο επαρχιακό Αρχαιολογικό Μουσείο της χώρας. Το 1905, στο αρχικό κτήριο προστέθηκαν δύο νέες πτέρυγες, στη βόρεια και τη νότια πλευρά του.

Η έκθεση αναπτύσσεται στις πέντε αίθουσες του Μουσείου και περιλαμβάνει ευρήματα που χρονολογούνται από τη μυκηναϊκή ως και τη ρωμαϊκή εποχή (1100 π.Χ.-324 μ.Χ.). Συγκεκριμένα, εκτίθενται έργα γλυπτικής της κλασικής, ελληνιστικής και ρωμαϊκής περιόδου (5ος αι. π.Χ.-4ος αι. μ.Χ.), καθώς και ευρήματα από δύο σημαντικά ιερά της περιοχής: το ιερό της Ορθίας Αρτέμιδος στην περιοχή των Λιμνών, που αποτελούσε θρησκευτικό κέντρο της αγωγής των νέων, και το Μενελαίο, ιερό του Μενέλαου και της Ελένης στην αρχαία Θεράπνη, στο οποίο από τον 8ο αιώνα π.Χ. λατρεύονταν ο μυθικός βασιλιάς της Σπάρτης Μενέλαος και η γυναίκα του, η Ωραία Ελένη. Ψηφιδωτά από ρωμαϊκές οικίες, δωρικά κιονόκρανα και ανάγλυφες στήλες από το ιερό του Αμυκλαίου Απόλλωνα, ένα μεσοελλαδικό οικισμό (2000-1600 π.Χ.) ο οποίος πήρε αργότερα λατρευτικό χαρακτήρα και αποτέλεσε σημαντικό πολιτικό και θρησκευτικό κέντρο της Σπάρτης κατά την αρχαϊκή και τη ρωμαϊκή εποχή, πληροφορούν τον επισκέπτη για την τέχνη και την ιστορία της πόλης-κράτους της Σπάρτης.

Ανάμεσα στα εκθέματα ξεχωρίζουν οι πήλινες προσωπίδες (7ος και 6ος αι. π.Χ.) από το ιερό της Ορθίας Αρτέμιδος, οι οποίες παριστάνουν πολεμιστές και μέδουσες, οι λακωνικοί πίθοι μεγάλου μεγέθους με ανάγλυφη διακόσμηση (7ος και 6ος αι. π.Χ.), τα χάλκινα ειδώλια από το Μενελαίο (7ος αι. π.Χ.), τα δωρικά κιονόκρανα του λεγόμενου «μικτού τύπου» (6ος αι. π.Χ.), με δωρικά και ιωνικά στοιχεία, έργα του γλύπτη Βαθυκλή, που εργάστηκε στο Αμυκλαίο, καθώς και η αμφίγλυφη στήλη (περίπου 600 π.Χ.) με παράσταση ζεύγους μορφών. Στη μια πλευρά της παριστάνεται πιθανόν το ζεύγος Μενέλαου και Ελένης, ενώ στην άλλη πλευρά απεικονίζεται η Κλυταίμνηστρα που φονεύεται από το γιο της, Ορέστη.

Στην καστροπολιτεία του Μυστρά, η οποία έχει ενταχθεί στον Κατάλογο των μνημείων παγκόσμιας πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς της UNESCO, εδρεύει από το 1952 το ομώνυμο Αρχαιολογικό Μουσείο. Βρίσκεται στην Κάτω Πόλη του Κάστρου, σε τμήμα κτηρίου του 18ου αιώνα, το οποίο στέγαζε παλιότερα το Μητροπολιτικό Μέγαρο.

Το Μουσείο αναδιοργανώθηκε το 2001, για να παρουσιάσει τα νεότερα πορίσματα της έρευνας σε ένα περιβάλλον που συνάδει με τις σύγχρονες μουσειολογικές αντιλήψεις. Στο πνεύμα αυτό, επιλεγμένα κατάλοιπα του παρελθόντος τεκμηριώνουν τις σχέσεις και τις επαφές του υστεροβυζαντινού κέντρου του Μυστρά με τη Δύση, όπως αυτές μαρτυρούνται μέσα από την αμφίεση της ανώτερης κοινωνικής τάξης και την καλλιτεχνική παραγωγή του Δεσποτάτου. Περίοπτη θέση μεταξύ των εκθεμάτων κατέχει ενδυματολογικό σύνολο από ανασκαφή του 1955 στο ναό της Αγίας Σοφίας, το οποίο αποδίδεται, κατά την προφορική παράδοση, στην Κλεόπα Μαλατέστα, σύζυγο του Δεσπότη του Μυστρά Θεόδωρου Β' (1407-1443). Ξεχωρίζουν, επίσης, οι ανάγλυφες πλάκες του Μανουήλ Καντακουζηνού-Παλαιολόγου, Δεσπότη του Μυστρά (1348-1380), καθώς και χειρόγραφοι κώδικες από τη Λακωνία.

Στο ισόγειο του Μουσείου λειτουργεί αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, όπου, από το 2005, προβάλεται βίντεο για την καστροπολιτεία του Μυστρά, το οποίο, προτείνοντας μια εναλλακτική ερμηνευτική ματιά σε ένα αμιγώς αρχαιολογικό αντικείμενο και εξέχον έκθεμα του Μουσείου, το ένδυμα της βυζαντινής αρχόντισσας, στοχεύει στην ευαισθητοποίηση των επισκεπτών σε ζητήματα πολιτιστικής κληρονομιάς.

Τέλος, στο βόρειο αίθριο του συγκροτήματος και στον ημιυπαίθριο χώρο του Μουσείου παρουσιάζονται, με τη μορφή ανοικτής αποθήκης, αντιπροσωπευτικά δείγματα γλυπτικής από τον Μυστρά και την ευρύτερη περιοχή του, που καλύπτουν την περίοδο από τους παλαιοχριστιανικούς ως τους μεταβυζαντινούς χρόνους.

Αρχαιολογική Συλλογή Μονεμβασίας

Πλατεία Ελκομένου Χριστού, Κάστρο Μονεμβασίας, 230 70 Λακωνία

☎ +30 2732061403 📠 +30 2732061403 ✉ 5eba@culture.gr

Η Αρχαιολογική Συλλογή Μονεμβασίας, που ιδρύθηκε το 1999, επιχειρεί να φωτίσει την ιστορία και τη φυσιognωμία της ομώνυμης καστροπολιτείας, η οποία, από τον 6ο αιώνα —εποχή της πρώτης της κατοίκησης— ως και το 19ο, κυριάρχησε στους θαλάσσιους δρόμους της Μεσογείου και εξελίχθηκε σε λαμπρό αστικό κέντρο της ανατολικής Πελοποννήσου.

Η Συλλογή, η οποία στεγάζεται σε οθωμανικό τέμενος του 16ου αιώνα, το οποίο στα επόμενα χρόνια λειτούργησε διαδοχικά ως δημόσιο κτήριο, φυλακή και καφενείο, εστιάζει στην παρουσίαση του δημόσιου και ιδιωτικού βίου των κατοίκων της Μονεμβασίας, με έμφαση στη συνύπαρξή τους με τους Φράγκους, τους Ενετούς και τους Οθωμανούς κατακτητές. Στο πλαίσιο αυτό, εφυαλωμένα κεραμικά και άλλα οικιακά σκεύη, καθώς και στοιχεία του δομημένου περιβάλλοντος, όπως οικόσημα από την εποχή της φραγκοκρατίας, γλυπτά που σχετίζονται με το ζωτικό για την καστροπολιτεία θέμα του νερού και αρχιτεκτονικά μέλη από το ναό της Αγίας Σοφίας (12ος αι.), εκτίθενται σε οργανωμένα σύνολα. Από τα εκθέματα της Συλλογής, μοναδικό είναι το μαρμάρινο τέμπλο από ναό του 11ου αιώνα.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ

ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Δίκτυο Μουσείων Μάνης: Πύργος Πικουλάκη, Αρεόπολη

Αρεόπολη, 230 62 Λακωνία

☎ +30 2733029531 📠 +30 2731025363 ✉ 5eba@culture.gr

Στο δυτικό τμήμα του οικισμού της Αρεόπολης, μέσα σε οχυρή κατοικία της όψιμης οθωμανικής περιόδου (18ος αι.), γνωστή ως «Πύργος Πικουλάκη», από τη μανιάτικη οικογένεια της προεπαναστατικής περιόδου στην οποία αρχικά ανήκε, λειτουργεί από το 2006 μόνιμη έκθεση με τίτλο «Ιστορίες θρησκευτικής πίστης στη Μάνη».

Η έκθεση, που σκοπό έχει την παρουσίαση και ερμηνεία των εκκλησιαστικών μνημείων της Μάνης από τη βυζαντινή και μεταβυζαντινή περίοδο, σε συνδυασμό με την ανίχνευση των λατρευτικών συνθηκών των κατοίκων της περιοχής, αναπτύσσεται σε δύο επίπεδα. Στο ισόγειο του πυργόσπιτου, γλυπτά από τις παλαιοχριστιανικές βασιλικές στο Γύθειο, στην Κυπάρισσο και στο ακρωτήρι Τηγάνι, μυροδοχεία, κοσμήματα και άλλα είδη μικροτεχνίας από τάφους που ανασκάφηκαν στη θέση Τηγάνι (β' μισό 5ου-αρχές 6ου αι.), καθώς και αρχιτεκτονικά γλυπτά ναών, σμιλευμένα από επώνυμους μαρμαράδες της περιοχής κατά τον 11ο και 12ο αιώνα, οπτικοποιούν την πρώτη ενότητα της έκθεσης, που αναφέρεται στην εμφάνιση και τη σταδιακή διάδοση του χριστιανισμού στη Μάνη. Για τις ανάγκες της δεύτερης ενότητας, που προβάλλει τα χαρακτηριστικά του χριστιανικού ναού αλλά και το ρόλο του ως ζωντανού κυττάρου των μανιάτικων κοινοτήτων, εκκλησιαστικά αντικείμενα και λειτουργικά σκεύη, ξυλόγλυπτα, αποτοιχισμένες τοιχογραφίες από ερειπωμένους ναούς της περιοχής, καθώς και φορητές εικόνες εκτίθενται στον όροφο του πύργου.

Η έκθεση στον Πύργο Πικουλάκη εντάσσεται στο Δίκτυο Μουσείων Μάνης, μια μουσειακή παρέμβαση η οποία αποσκοπεί στη γνωριμία των επισκεπτών με τη φυσιογνωμία και τον πολιτισμικό πλούτο αυτής της ιστορικής γωνιάς της Ελλάδας.

Νεολιθικό Μουσείο Διρού

Σπήλαια Διρού Λακωνίας, 250 63 Διρός Λακωνίας

☎ +30 2733052233 📠 +30 2733054280 ✉ epsne@culture.gr

Στο ιδιαίτερα ενδιαφέρον Νεολιθικό Μουσείο Διρού παρουσιάζονται ευρήματα που ανασυνθέτουν την εικόνα μιας νεολιθικής κοινότητας, η οποία κατοικούσε στο Σπήλαιο της Αλεπότρυπας Διρού. Τα μέλη της κοινότητας αυτής, μέχρι την καταστροφή του σπηλαίου από ισχυρό σεισμό και τον εγκλωβισμό τους σ' αυτό, το χρησιμοποιούσαν επίσης ως χώρο λατρείας και ταφής των νεκρών τους, αλλά και για την άσκηση των καθημερινών δραστηριοτήτων τους (βρέθηκαν αποθήκες και εργαστήρια).

Τα εκθέματα, επομένως, ζωντανεύουν τις καθημερινές δραστηριότητες και τις εργασίες, τα ταφικά έθιμα, καθώς και τις θρησκευτικές πεποιθήσεις και την καλλιτεχνική έκφραση των ανθρώπων που κατοίκησαν το σπήλαιο στη διάρκεια της νεότερης και τελικής νεολιθικής περιόδου (5400-3200 π.Χ.).

Εκτός από το εκτιθέμενο σκελετικό υλικό, που πιστοποιεί την κατοίκηση του σπηλαίου, τα πολυάριθμα υψηλής ποιότητας εργαλεία, όπλα, κοσμήματα και ειδώλια καταδεικνύουν τις δεξιότητες και την έντονη παραγωγική δραστηριότητα των κατοίκων, ενώ τα ποικίλα σχήματα και η διακόσμηση των αγγείων μαρτυρούν τεχνική εξειδίκευση και εμπορικές επαφές της κοινότητας με άλλες περιοχές.

Στεγάζεται στο αναστηλωμένο και ειδικά διαμορφωμένο κτήριο της πρώην Δημοτικής Αγοράς Καλαμάτας, η οποία λειτουργούσε στο εμπορικό κέντρο της πόλης ως το 1986, οπότε και επλήγη σοβαρά από σεισμό.

Η έκθεση αναδεικνύει την ιστορία της περιοχής της Μεσσηνίας διαχρονικά, από την απώτατη προϊστορία ως και τα βυζαντινά χρόνια, μέσα από την προβολή ευρημάτων από διάφορες αρχαιολογικές θέσεις του νομού. Επιδιώκεται έτσι η ανανέωση της σχέσης των κατοίκων με το αρχαιολογικό παρελθόν της Μεσσηνίας, μέσα από την εδραίωση μιας πιο καθημερινής σχέσης με τις έννοιες αρχαιολογία, κληρονομιά, υλικός πολιτισμός και πολιτισμική διαχείριση, που καλλιεργείται μέσα από τις μόνιμες υποδομές του Μουσείου (π.χ. ειδικά διαμορφωμένος χώρος δραστηριοτήτων και περαιτέρω αναδίφησης για τους επισκέπτες) και επανατροφοδοτείται διαρκώς μέσα από ποικίλες τακτικές δράσεις του.

Συγκεκριμένα, το αρχαιολογικό υλικό οργανώνεται ανά σύγχρονη θέση, της οποίας το σημερινό και γνωστό σε όλους τοπωνύμιο υποδεικνύει στον επισκέπτη το χώρο εύρεσης / αναφοράς του αρχαίου, ενώ παράλληλα ενεργοποιεί το ενδιαφέρον των Μεσσηνίων για την τοπική ιστορία και τα μνημεία της περιοχής τους.

Ανάμεσα στα ευρήματα ξεχωρίζουν αγγεία, ειδώλια, εργαλεία, χάλκινο ξίφος, χρυσά περιδέ-
ραια και ημιπολύτιμοι λίθοι που προέρχονται από το μυκηναϊκό οικισμό Νιχωρίων (1600-1050 π.Χ.), το θολωτό τάφο (1400 π.Χ.) και το νεκροταφείο του (15ος-8ος αι. π.Χ.), αναθηματικά μικρο-
γραφικά αγγεία (5ος αι. π.Χ.-4ος αι. μ.Χ.) από το ιερό του ποτάμιου θεραπευτή θεού Παμίσιου στον Άγιο Φλώρο, καθώς και αναθηματική ενεπίγραφη στήλη με παράσταση ταύρου (2ος αι. π.Χ.) από την ίδια περιοχή· επίσης, αγγεία και αγνύθες, που προέρχονται από αργοικία των αρχαϊκών χρό-
νων (550-450 π.Χ.) στο Κοπανάκι.

Αρχαιολογικό Μουσείο αρχαίας Μεσσήνης

240 02 Αρχαία Μεσσήνη

☎ +30 2724051201 📠 +30 2724051046 ✉ lhpeka@culture.gr

Στεγάζεται σε διώροφο κτίσμα, το οποίο ανεγέρθηκε την περίοδο 1968-1972, σε οικόπεδο που δώρισε στην Αρχαιολογική Εταιρεία ο ομογενής Δ. Λατζούνης. Το Μουσείο ανακαινίστηκε το 1998. Η έκθεσή του, την οποία επιμελήθηκε ο ανασκαφές της αρχαίας Μεσσήνης, καθηγητής Πέτρος Θέμελης, πληροφορεί τον επισκέπτη για την ιστορική εξέλιξη και τη σημασία της πόλης, την οποία ίδρυσαν οι στρατηγοί Επαμεινώνδας και Επιτέλης στις υπώρειες της Ιθώμης, το 369 π.Χ.

Στα ευρήματα, τα οποία προέρχονται από τις συστηματικές ανασκαφές στον εκτεταμένο χώρο της αρχαίας πόλης, περιλαμβάνονται έργα μεγάλης πλαστικής, κεραμική, πήλινα ειδώλια, αναθηματικά πλακίδια με ανάγλυφες παραστάσεις από το ιερό της Δήμητρας και των Διοσκούρων (7ος-4ος αι. π.Χ.) κ.ά. Ιδιαίτερα πλούσια είναι η συλλογή λύχνων, με λυχνάρια κορινθιακών εργαστηρίων του 2ου αιώνα μ.Χ. που φέρουν ανάγλυφες παραστάσεις, καθώς και άλλους τύπους λύχνων, που χρονολογούνται από τον 3ο αιώνα π.Χ. ως τον 1ο αιώνα μ.Χ.

Τα αξιόλογα γλυπτά που έχουν προστεθεί από το 1987 και εξής στη συλλογή του Μουσείου και προέρχονται από τις ανασκαφές στα δημόσια κτήρια της αρχαίας Μεσσήνης έχουν εμπλουτίσει τη γλυπτοθήκη της έκθεσης, παρέχοντας στον επισκέπτη εικόνα της καλλιτεχνικής δραστηριότητας της πόλης. Εκτός από τα αποσπασματικά σωζόμενα γλυπτά του Μεσσήνιου γλύπτη Δαμοφώντα, του γνωστότερου γλύπτη της ώριμης ελληνιστικής περιόδου, τα οποία βρέθηκαν στο Ασκληπιείο, ξεχωρίζουν:

- μαρμάρινο άγαλμα του Ερμή, ρωμαϊκό αντίγραφο του 1ου αιώνα μ.Χ., που βρέθηκε το 1996 στη δυτική στοά του αρχαίου Γυμνασίου της πόλης και αποδίδεται στο γνωστό αγαλματικό τύπο του «Ερμή της Άνδρου», χάρη στο πρώτο ρωμαϊκό αντίγραφο από την Άνδρο, το οποίο εκτίθεται σήμερα στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο,
- μαρμάρινο άγαλμα του 1ου αιώνα π.Χ., αντίγραφο του *Δορυφόρου* του Πολυκλείτου, το οποίο βρέθηκε το 1995, επίσης στο χώρο του Γυμνασίου, και
- μαρμάρινο άγαλμα της «Αρτέμιδας Λαφρίας», πιθανότατα της εποχής των Αντωνίωνων (ρωμαϊκό αντίγραφο).

Βρίσκεται στον Επάνω Εγκλιανό, σε απόσταση 4 χλμ. βορείως του ανακτόρου του Νέστορα, Βασιλιά της Πύλου στα χρόνια του Τρωικού πολέμου. Το Μουσείο στεγάζεται σε κτήριο του 1969, που ανεγέρθηκε σε σχέδια του Πάτροκλου Καραντινού, για να στεγάσει ευρήματα από τις περιοχές της Τριφυλίας και της Πύλου.

Η έκθεση αναπτύσσεται σε τρεις αίθουσες και τα αντικείμενα χρονολογούνται από την 3η χιλιετία π.Χ. ως τους ρωμαϊκούς χρόνους. Στην πρώτη αίθουσα εκτίθενται μυκηναϊκά αγγεία, πολλά από τα οποία προέρχονται από το μεγάλο νεκροταφείο στα Βολιμίδια, χρυσά αντικείμενα από το λόφο Περιστεριά της Κυπαρισσίας, καθώς και χάλκινα ξίφη, χάλκινοι δίσκοι και αγγεία από τους τάφους στο Ρούτσι Μυρσινοχωρίου. Η δεύτερη αίθουσα παρουσιάζει ευρήματα (κεραμική και τοιχογραφίες) από το ανάκτορο του Νέστορα στο λόφο του Εγκλιανού, για τη ζωή στο οποίο πολύτιμες πληροφορίες δίνουν τα ομηρικά έπη και οι πήλινες πινακίδες με Γραμμική Β γραφή που βρέθηκαν εκεί και εκτίθενται σήμερα στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Στην τρίτη αίθουσα συνεχίζεται η έκθεση των ευρημάτων του ανακτόρου, αλλά και των τάφων της ευρύτερης περιοχής.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα εκμαγεία από τις πήλινες πινακίδες Γραμμικής Β γραφής, το κωνικό ρυτό με ζωγραφιστή διακόσμηση φοινίκων και τα σπαράγματα από τις τοιχογραφίες του ανακτόρου, με αναπαραστάσεις από σκηνές κυνηγιού, γρύπες, λέοντες, μορφές ανδρικές και γυναικείες κ.ά.

Δίκτυο Μουσείων Μάνης: Πύργος Μούρτζινων, Καρδαμύλη

Καρδαμύλη, 240 22 Μεσσηνία

☎ +30 2721073638 📠 +30 2721021372 ✉ 26eba@culture.gr

Σε διώροφο πυργόσπιτο της όψιμης οθωμανικής περιόδου (τέλη 17ου-αρχές 19ου αι.), που αποτελεί τμήμα του οχυρού συγκροτήματος της οικογένειας των Μούρτζινων στην Πάνω Καρδαμύλη, λειτουργεί από το 2005 μόνιμη έκθεση αφιερωμένη στους μανιάτικους οικισμούς.

Η έκθεση, που στηρίζεται κυρίως σε εποπτικό υλικό (ενημερωτικές πινακίδες, χάρτες, φωτογραφίες, μακέτες και ψηφιακές εφαρμογές), σκοπό έχει να παρουσιάσει την οικιστική εξέλιξη της περιοχής από τα πρώιμα βυζαντινά ως τα νεότερα χρόνια και, παράλληλα, να καταδείξει τις ιστορικο-κοινωνικές συνθήκες που διαμόρφωσαν το χαρακτήρα της Μάνης, μιας ορεινής και απομονωμένης περιοχής στη Νότια Πελοπόννησο. Οι τρεις ενότητες της έκθεσης —«Το οχυρό συγκρότημα των Μούρτζινων», «Οι μανιάτικοι οικισμοί στο χρόνο και ο ζωτικός τους χώρος», «Όψεις της μανιάτικης κοινωνίας»— καταλαμβάνουν το ισόγειο, τον πρώτο και το δεύτερο όροφο του πυργόσπιτου, αντίστοιχα. Τα ελάχιστα αυθεντικά αντικείμενα που εκτίθενται (μανιάτικες κεραμίδες, λίθινες κατασκευές της μανιάτικης υπαίθρου, παλαιύπο έγγραφο) επιτείνουν το βιωματικό χαρακτήρα της έκθεσης.

Η έκθεση στον Πύργο των Μούρτζινων εντάσσεται στο Δίκτυο Μουσείων Μάνης, μια σειρά μικρών θεματικών μουσείων, διάσπαρτων στη χερσόνησο του Ταινάρου, που λειτουργούν κυρίως ως σταθμοί ενημέρωσης.

Το Μουσείο κατασκευάστηκε το 1956 με δωρεά του Χρήστου Αντωνόπουλου, προκειμένου να στεγάσει ευρήματα από την περιοχή της Πυλίας.

Η έκθεση αναπτύσσεται σε δύο αίθουσες. Η πρώτη περιλαμβάνει ευρήματα που χρονολογούνται από τη νεολιθική ως και τη μυκηναϊκή εποχή (6800-1100 π.Χ.), όπως νεολιθικούς πελέκεις από τη θέση Κοτρωνάκια του Χανδρινού, μυκηναϊκά αγγεία και χρυσά κοσμήματα από τους τάφους στην Κουκουνάρα. Στη δεύτερη αίθουσα εκτίθενται ευρήματα προερχόμενα κυρίως από τη νέα πόλη που κτίστηκε στη θέση της σημερινής, μετά την καταστροφή του μυκηναϊκού ανακτόρου του Νέστορα στο λόφο του Εγκλιανού, το 12ο αιώνα π.Χ., τα οποία χρονολογούνται από τους αρχαϊκούς ως τους ρωμαϊκούς χρόνους (700 π.Χ.-324 μ.Χ.). Ανάμεσά τους ξεχωρίζουν σφραγιδόλιθοι, δύο περιδέραια και χρυσές ταινίες που βρέθηκαν σε θολωτό τάφο της Κουκουνάρας, πήλινος μελανόμορφος σκύφος με ανάγλυφες διονυσιακές παραστάσεις που βρέθηκε σε ελληνιστικό τύμβο στην τοποθεσία Τσοπάνη Ράχη και σκύφος που κατασκευάστηκε με την τεχνική *μιλεφιόρι*, η οποία άνθισε κατά τους ελληνιστικούς χρόνους.

Φρούριο Πύλου, Έκθεση «Ενάλιοι αρχαιολογικοί θησαυροί»

Ανατολικός Προμαχώνας (Προμαχώνας Μακρυγιάννη) και Ακρόπολη, Φρούριο Πύλου,
240 01 Πύλος ☎ +30 2723022898 📠 +30 2723022898 🌐 eena@culture.gr

P

Στο Φρούριο της Πύλου, σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους, παρουσιάζονται ευρήματα από τις ανασκαφές που διενεργεί από το 1977 και εξής σε ολόκληρη την Ελλάδα η Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων, σε ναυάγια, λιμάνια και παραθαλάσσιους οικισμούς.

Στον Ανατολικό Προμαχώνα του Φρουρίου, που είναι γνωστός και ως «Προμαχώνας Μακρυγιάννη», εκτίθενται αγάλματα ρωμαϊκής εποχής που βρέθηκαν σε έρευνα της Εφορείας στη θαλάσσια περιοχή του Ακρωτηρίου Ξι της Κεφαλονιάς.

Στην Ακρόπολη του Φρουρίου, η εκθεσιακή ενότητα αναδεικνύει τους εμπορικούς αμφορείς, το κυριότερο φορτίο των αρχαίων πλοίων. Το σχήμα, το περιεχόμενο και η διάδοσή τους μας δίνουν πολύτιμες πληροφορίες για τη ναυσιπλοΐα και το εμπόριο στη Μεσόγειο από το 2200 π.Χ. περίπου ως το 14ο αιώνα μ.Χ.

Σε άλλο σημείο της Ακρόπολης, ενημερωτικές πινακίδες παρουσιάζουν τις σημαντικότερες υποβρύχιες ανασκαφικές έρευνες της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων.

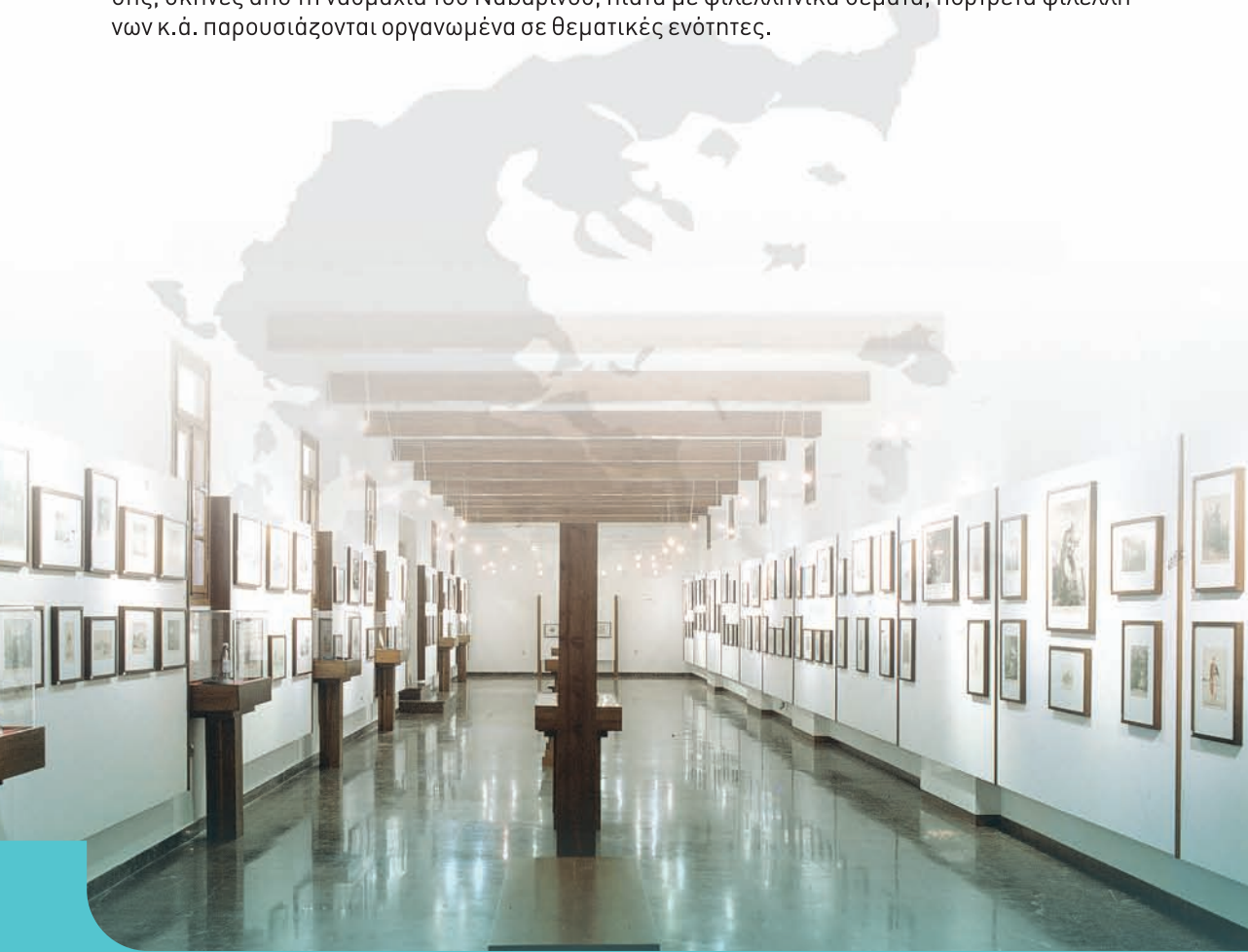
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ

ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μέσα στο Νιόκαστρο, όπως αποκαλείται το κάστρο της Πύλου που κτίστηκε το 1573 από τους Οθωμανούς και αποτελεί ένα από τα καλύτερα συντηρημένα κάστρα της Ελλάδας, αμέσως μετά τη βόρεια είσοδο, υψώνεται ένα πέτρινο κτήριο, γνωστό με την ονομασία «Στρατώνες Μαιζώνος», από το όνομα του Γάλλου στρατηγού Νικολάου Ιωσήφ Μαιζών, ο οποίος, το 1828, παρέλαβε το Κάστρο από τον ηττημένο στη ναυμαχία του Ναβαρίνου (6 Ιουλίου 1827), Ιμπραήμ.

Στο ισόγειο του κτηρίου, στο οποίο κατά την περίοδο 1827-1830 στρατοπέδευε το γαλλικό εκστρατευτικό σώμα, εκτίθεται σήμερα μέρος της Συλλογής του Γάλλου φιλέλληνα René Puaux (1878-1936). Χαρακτικά, λιθογραφίες, πίνακες με ήρωες και ηρωίδες της ελληνικής Επανάστασης, σκηνές από τη ναυμαχία του Ναβαρίνου, πιάτα με φιλελληνικά θέματα, πορτρέτα φιλελλήνων κ.ά. παρουσιάζονται οργανωμένα σε θεματικές ενότητες.

ΕΡΕΙΚΟΥΣΑ
ΟΘΩΝΟΙ
ΜΑΘΡΑΚΙ
Ν. ΚΕΡΚΥΡΑΣ
ΚΕΡΚΥΡΑ

ΠΑΞΟΙ
ΑΝΤΙΠΑΞΟΙ

Ν. ΛΕΥΚΑΔΑΣ
ΛΕΥΚΑΔΑ

Ν. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ
ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ
ΙΘΑΚΗ

Ν. ΖΑΚΥΝΘΟΥ
ΖΑΚΥΝΘΟΣ

- 61 Μουσείο Ζακύνθου
- 62 Αρχαιολογικό Μουσείο Κέρκυρας
- 63 Μουσείο Ασιατικής Τέχνης, Κέρκυρα
- 64 Μουσείο Παλαιόπολης (Έπαυλη Mon Repos), Κέρκυρα
- 65 Βυζαντινό Μουσείο Αντιβουνιώτισσας, Κέρκυρα
- 66 Βυζαντινή Συλλογή Κέρκυρας
- 67 Αρχαιολογικό Μουσείο Αργοστολίου, Κεφαλονιά
- 68 Αρχαιολογικό Μουσείο Λευκάδας
- 69 Αρχαιολογικό Μουσείο Βαθέος, Ιθάκη
- 70 Αρχαιολογική Συλλογή Σταυρού, Ιθάκη

ΖΑΚΥΝΘΟΣ

Μουσείο Ζακύνθου

Πλατεία Σολωμού 3, 291 00 Ζάκυνθος

☎ +30 2695042714 📠 +30 2695029931 ✉ 20eba@culture.gr

Το Μουσείο, που εγκαινιάστηκε το 1960, στεγάζεται σε ένα μεγαλοπρεπές νεοκλασικό κτήριο, το οποίο δεσπόζει στην κεντρική πλατεία του νησιού. Οργανώθηκε μετά τους καταστροφικούς σεισμούς του 1953, που ισοπέδωσαν σχεδόν τα Επτάνησα, με τη φροντίδα του ακαδημαϊκού Μανόλη Χατζηδάκη. Ο Χατζηδάκης, που υπηρέτησε ως Έφορος Βυζαντινών Αρχαιοτήτων στα νησιά, ανέλαβε την περισυλλογή, τη συντήρηση και την αποκατάσταση των έργων μετά τους σεισμούς και δημιούργησε μια από τις σημαντικότερες συλλογές έργων ζωγραφικής της μεταβυζαντινής περιόδου.

Στις αίθουσες του Μουσείου εκτίθενται εικόνες της κρητικής και κρητικο-επτανησιακής σχολής, αλλά και του επανησιακού νατουραλισμού, που χρονολογούνται από το 15ο έως το 19ο αιώνα, τοιχογραφίες του 12ου-13ου και του 17ου-18ου αιώνα, έργα ξυλοτεχνίας και ξυλογλυπτικής (16ος-19ος αι.), αντικείμενα αργυροχοΐας, καθώς και γλυπτά που χρονολογούνται από την ελληνιστική έως τη μεταβυζαντινή περίοδο. Εξαιρετικό επίτευγμα αναπαράστασης αποτελεί η μακέτα της προσεισμικής Ζακύνθου, έργο που φιλοτέχνησε ο Ζακυνθινός Γιάννης Μάνεσης.

Η έκθεση δίνει τη δυνατότητα στον επισκέπτη να παρακολουθήσει την εξέλιξη της μεταβυζαντινής και νεότερης ελληνικής τέχνης, προσφέροντάς του παράλληλα μια πλήρη εικόνα των επιρροών της δυτικής τέχνης στα Επτάνησα.

Αρχαιολογικό Μουσείο Κέρκυρας

Αρμένη Βράιλα 1, 491 00 Κέρκυρα

☎ +30 2661030680 📠 +30 2661043492 ✉ hepka@culture.gr

Το Μουσείο εγκαινιάστηκε το 1967 και στεγάζεται σε κτήριο της δεκαετίας του 1960, αντιπροσωπευτικό μιας σειράς κτηρίων που οικοδομήθηκαν την ίδια περίοδο σε ολόκληρη την Ελλάδα για να στεγάσουν αρχαιολογικά μουσεία και συλλογές.

Φιλοξενεί ευρήματα που προέρχονται αποκλειστικά από την Κέρκυρα και χρονολογούνται από τους προϊστορικούς έως και τους ρωμαϊκούς χρόνους, σκιαγραφώντας την εξελικτική πολιτισμική παρουσία του νησιού στον αρχαίο κόσμο. Εξέχουσα θέση στη μόνιμη έκθεση κατέχει η αίθουσα της Γοργούς, με το γλυπτό διάκοσμο του δυτικού πώρινου αετώματος του δωρικού ναού της θεάς Αρτέμιδος (6ος αι. π.Χ.), στους Αγίους Θεοδώρους. Στο κέντρο του αετώματος εικονίζεται η Γοργώ, πλαισιωμένη από τους γιους της, Πήγασο και Χρυσάωρα. Σύμφωνα με τη μυθολογία, η Μέδουσα Γοργώ ήταν ένα φρικτό τέρας, με φίδια αντί για μαλλιά, τεράστια δόντια σαν του αγριόχοιρου, χάλκινα χέρια και χρυσά φτερά· τα μάτια της ήταν τόσο τρομακτικά, που απολίθωναν όποιον τολμούσε να τα κοιτάξει. Στην έκθεση εντυπωσιάζει, επίσης, ο λεγόμενος «Λέων του Μενεκράτους», που χρονολογείται στα τέλη του 7ου αιώνα π.Χ. Το πώρινο αυτό λιοντάρι βρέθηκε στο κυκλικό κενοτάφιο του Μενεκράτους, προξένου της Κέρκυρας στην πόλη Οιάνθεια, κοντά στο Γαλαξίδι. Και στα δύο εκθέματα είναι εμφανής η καλλιτεχνική επίδραση των Κορινθίων, οι οποίοι ίδρυσαν αποικία στην Κέρκυρα τον 8ο αιώνα π.Χ.

ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ

ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ

ΚΕΡΚΥΡΑ

Μουσείο Ασιατικής Τέχνης

Παλαιά Ανάκτορα, 491 00 Κέρκυρα

☎ +30 2661030443, 2661020193 📠 +30 2661081932 ✉ matk@culture.gr

Πρόκειται για το μοναδικό μουσείο στην Ελλάδα που είναι αφιερωμένο αποκλειστικά στην τέχνη και στις αρχαιότητες της Άπω Ανατολής και της Ινδίας.

Στεγάζεται στο Ανάκτορο των Αγίων Μιχαήλ και Γεωργίου, νεοκλασικό κτήριο, που ανεγέρθηκε μεταξύ 1818 και 1823, στα χρόνια του Sir Thomas Maitland, πρώτου Αρμοστή των Ιονίων Νήσων, όταν η Κέρκυρα τελούσε υπό βρετανική κατοχή (1814-1864). Ο Μάιτλαντ ήταν παράλληλα Μέγας Μάγιστρος του Τάγματος των Αγίων Μιχαήλ και Γεωργίου. Το Τάγμα αυτό ιδρύθηκε το 1818 από τον Άγγλο αντιβασιλέα, με σκοπό να περιλάβει στους κόλπους του τόσο Άγγλους πολίτες, όσο και πολίτες των Ιονίων Νήσων και της Μάλτας, οι οποίοι είχαν διακριθεί για τις υπηρεσίες τους προς τη Βρετανική αυτοκρατορία. Στο Τάγμα αυτό οφείλει την ονομασία του το Ανάκτορο. Το 1864, μετά την Ένωση των Επτανήσων με την Ελλάδα, το κτήριο πέρασε στην ιδιοκτησία του ελληνικού κράτους και για ένα χρονικό διάστημα στέγαζε την Ιόνιο Γερουσία. Από το 1928 στεγάζει το Μουσείο Ασιατικής Τέχνης.

Το Ανάκτορο είναι ένα τριώροφο οικοδόμημα σε σχήμα Π. Το κεντρικό κτήριο ενώνεται, μέσω του εξωτερικού δωρικού περιστυλίου και δύο αψίδων, με τις δύο πλευρικές πτέρυγες. Η κύρια είσοδος του Ανακτόρου οδηγεί στο ισόγειο, όπου επισκέψιμες είναι οι τρεις αίθουσες των περιοδικών εκθέσεων του Μουσείου, η αίθουσα προβολών και η Αίθουσα των Συνεδριάσεων της Ιονίου Γερουσίας, με την αυθεντική της επίπλωση. Η Ιόνιος Γερουσία αποτέλεσε αντιπροσωπευτικό σώμα της Ιονίου Πολιτείας, τοπικής διοίκησης των Ιονίων Νήσων, της πρώτης μορφής συντεταγμένης πολιτικής ζωής στον ελλαδικό χώρο. Στον πρώτο όροφο επισκέψιμες είναι η Αίθουσα του Θρόνου, η Αίθουσα των Συμποσίων και η Κυκλική Αίθουσα Υποδοχής (Ροτόντα).

Στις δύο πτέρυγες του πρώτου ορόφου βρίσκονται οι μόνιμοι εκθεσιακοί χώροι του Μουσείου. Στην ανατολική (ή Κινεζική), γνωστή ως Πτέρυγα Γρηγορίου Μάνου, εκτίθεται τμήμα της κινεζικής συλλογής, ενώ στη δυτική, γνωστή ως Πτέρυγα Νικολάου Χατζηβασιλείου, παρουσιάζονται διάφορα εκθέματα από την Ινδία, ελληνοβουδιστικά γλυπτά (1ος -5ος αι. μ.Χ.) από την Γκαντάρα (μια εκτεταμένη αρχαία βορειοδυτική ινδική επαρχία), την Καμπότζη, το Σιάμ (Ταϊλάνδη), το Νεπάλ, το Θιβέτ και την Ιαπωνία. Οι εκθεσιακοί χώροι του Μουσείου προβλέπεται να επεκταθούν μελλοντικά και στο δεύτερο όροφο του Ανακτόρου, όπου θα φιλοξενηθεί η ιαπωνική συλλογή του Γρηγορίου Μάνου.

Μουσείο Παλαιόπολης (Έπαυλη Mon Repos)

Κτήμα Mon Repos, Παλαιόπολη, 491 00 Κέρκυρα
☎ +30 2661041369 📠 +30 2661043492 📧 hepka@culture.gr

Το Μουσείο στεγάζεται στην έπαυλη του Mon Repos, σε ένα περιβάλλον μοναδικού φυσικού κάλλους. Πρόκειται για ένα τριώροφο πολυτελές κτήριο, που κτίστηκε κατά τα έτη 1828-1831 ως θερινή έπαυλη του Άγγλου Υπατου Αρμοστή Sir Frederic Adam και της Ελληνίδας συζύγου του, Διαμαντίνας Παλατιανού. Αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα νεοκλασικής αρχιτεκτονικής της εποχής της Αντιβασιλείας, της περιόδου δηλαδή της αγγλικής ιστορίας κατά την οποία ο Γεώργιος Δ΄ εκτελούσε χρέη αντιβασιλέως (1811-1820). Τότε διαμορφώνεται ένας ιδιαίτερος καλλιτεχνικός-αρχιτεκτονικός ρυθμός, ο ρυθμός της Αντιβασιλείας (Regency style), που χαρακτηρίζεται από λιτές φόρμες και πολλά μεγάλα ανοίγματα και ο οποίος κυριαρχεί όταν κτίζεται η έπαυλη.

Μέσα από την περιήγησή του στις αίθουσες του Μουσείου, ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να γνωρίσει τόσο το χαρακτήρα της έπαυλης και του κτήματος του Mon Repos ως ιστορικών μνημείων, όσο και το αρχαιολογικό στίγμα του χώρου, διαπιστώνοντας τη διαχρονικότητα και τη συνέχεια στη χρήση του. Ξεχωρίζουν η αίθουσα αναπαράστασης της εσωτερικής διακόσμησης ενός δωματίου ρυθμού Αντιβασιλείας, η έκθεση στο αίθριο με φυτά από τον Κήπο της Γαρίτσας, καθώς και η έκθεση των αρχαιολογικών αντικείμενων στον πρώτο όροφο, τα οποία προέρχονται από ανασκαφές στην περιοχή της Παλαιόπολης, κεντρικό πυρήνα της αρχαίας Κέρκυρας, που βρίσκεται στο σημερινό Κανόνι.

Η χρήση του χώρου ξεκινά στα τέλη του 8ου αιώνα π.Χ.—περίοδο του αποικισμού της Κέρκυρας από τους Κορινθίους—και φτάνει ως τα χριστιανικά χρόνια, γνωρίζοντας ιδιαίτερη ακμή κατά τους αρχαϊκούς (7ος-6ος αι. π.Χ.) και τους ύστερους ελληνιστικούς χρόνους (3ος-2ος αι. π.Χ.), στις περιοχές κυρίως της αγοράς και του λιμανιού, οι οποίες παρουσιάζονται και στην έκθεση. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται επίσης στα λουτρά, καθώς κατά τη ρωμαϊκή περίοδο λειτουργούσε στο χώρο της Παλαιόπολης εκτεταμένο λουτρικό συγκρότημα.

Βυζαντινό Μουσείο Αντιβουνιώτισσας

Ραρτούρου, 491 00 Κέρκυρα

☎ +30 2661038313 📠 +30 2661047951 ✉ 21ebacorfu@gmail.com

Στεγάζεται στο ναό της Υπεραγίας Θεοτόκου Κυράς Αντιβουνιώτισσας, που χρονολογείται πιθανότατα στα τέλη του 15ου αιώνα. Πρόκειται για μονόκωρη, ξυλόστεγη βασιλική, οι τρεις πλευρές της οποίας περιβάλλονται από εξωνάρθηκα. Στον κυρίως ναό και στο ιερό, που διατηρούν το λατρευτικό τους χαρακτήρα, έχουν τοποθετηθεί στη θέση τους όλα τα λατρευτικά αντικείμενα (εικόνες, κειμήλια κτλ.). Στους νάρθηκες εκτίθενται εικόνες του ίδιου του ναού, καθώς και άλλων ναών της Κέρκυρας (15ος-19ος αι.), έργα ανώνυμων αλλά και επώνυμων καλλιτεχνών (Τσαφούρη, Δαμασκηνού, Λαμπάρδου, Τζάνε, Βίκτωρα κ.ά.), που συνδέονται κυρίως με την κρητική σχολή ζωγραφικής τέχνης, η οποία αναπτύχθηκε μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς (1453). Στο γυναικωνίτη και στον όροφο του «κελίου» (πρώην κατοικία του ιερέα) εκτίθενται διάφορα ιερά σκεύη, άμφια, παλαιύτητα και εικόνες του ναού (17ος-19ος αι.).

Το 2000 πραγματοποιήθηκαν επανεκθετικές εργασίες.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ

ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΚΕΡΚΥΡΑ

Βυζαντινή Συλλογή Κέρκυρας

Παλιό Φρούριο Κέρκυρας, 491 00 Κέρκυρα

☎ +30 2661047914 📠 +30 2661047951 ✉ 21ebacorfu@gmail.com

Εγκαινιάστηκε το 1997 και στεγάζεται στη νότια αίθουσα της κεντρικής πύλης, στο Παλιό Φρούριο του νησιού, θέση όπου ήκμασε η Βυζαντινή Κέρκυρα.

Η έκθεση, που παρουσιάζει μέσα από μνημειακά κατάλοιπα την ιστορική και καλλιτεχνική πορεία της μεσαιωνικής πόλης, διαρθρώνεται σε τρεις ενότητες. Στην πρώτη ενότητα παρουσιάζονται γλυπτά και τμήματα ψηφιδωτού διακόσμου από τη βασιλική Ιοβιανού στην Παλαιόπολη, καθώς και εποπτικό υλικό με αναφορά στο συγκεκριμένο μνημείο, στην Κέρκυρα της παλαιοχριστιανικής περιόδου και την παλαιοχριστιανική τέχνη γενικά. Στη δεύτερη ενότητα παρουσιάζεται η Κέρκυρα των μεσοβυζαντινών χρόνων μέσα από αποτοιχισμένες τοιχογραφίες, χειρόγραφα και γλυπτά. Στην ενότητα αυτή εντάσσεται ένα ιδιαίτερο αφιέρωμα στα βυζαντινά φρούρια της υπαίθρου (Αγγελόκαστρο, Γαρδίκι, Κασσιόπη), με έμφαση κυρίως στο Παλιό Φρούριο. Η τρίτη ενότητα λειτουργεί ως μετάβαση από το βυζαντινό στο μεταβυζαντινό κόσμο και παραπέμπει στο Μουσείο Αντιβουνιώτισσας, χώρο όπου παρουσιάζεται αποκλειστικά η θρησκευτική μεταβυζαντινή τέχνη.

